

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI HETILAP

<p>Megjelenik minden hétfőn. ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K., fél évre 4 K., negyed évre 2 K., egy hónapra 1 K. Egyes szám ára 16 fillér. — Nyilttér sora 40 fillér.</p>	<p>Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Dr. NAGY BÉNI ügyvéd.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG: Dr. Nagy Béni ügyvéd irodája Csíkszeredában, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: „Székelység” könyvnyomdája Csíkszeredában, hová a hirdetések, nyilttér közle- mények, előfizetési pénzek stb. küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetési díjak olesón számítatnak.</p>
--	--	---	---

A hogy állunk...

Csíkszereda, 1907. szept. 28.

1906. április 9-től kezdve a lapok minden számában nyoma van annak, hogy mihelyt a függetlenségi párt kormányalakításra vállalkozott, megszünt létezni, mint közjogi ellenzék s beállott szüksége annak, hogy helyét egy a perszonál unióra törekvő párt foglalja el. Akkor megyei laptársaink nagy vehemenciával támadtak ellenünk s verték a mellüket, hogy megvan minden, a mit a nemzet kívánt s a mi említésre sem méltó csekélység még hiányzik, azt ugyan könnyen megvalósíthatja a nagy nemzeti kormány.

Hallgattunk, mert süketnek hiába mondják az igazat.

Azután csak nem akartak jöni a nemzeti vívmányok előbírői, e miatt egy kissé kényes helyzetbe jutottak, de a türelmetlenkedni kezdő várakozást mégis elszibbasztották azzal, hogy hiszen a kormány jó formán még meg sem állapodott, sorjában elintézik mindent.

Hallgattunk, mert az elfogultságnak hiába mutatnak példát.

Annak már jó másfél éve, hogy ez a kormány sorjában intézgeti dolgait, de a kik alapjából ismerik és

elfogulatlanul bírálják tényeit, kísérletezéseit, azoknak be kell vallania, hogy Széll és Tisza István óta az uralkodóház magatartásában, a nemzeti követeléseket illetően mi sem változott és a hogy a kiegyezési tárgyalások folyamata mutatja, nem is fog változni rendkívüli viszonyok bekövetkezéséig.

Széll is, Tisza István is szívesen látott személyek voltak az udvarnál, megpróbálkoztak ők a felfogások enyhítésével, hiszen emlékezhetünk jól a reakciók tevékenységéről, melyek abban az időben nyílt erőfeszítéseket tettek s ha nem sikerült nekik, merész álmom volt az, hogy sikerüljön másoknak. Sőt nem tagadhatja senki Fejérváry befolyását sem s ha ez az ember honvédelmi miniszter korában még annyit sem tudott kivinni, hogy a párhuzamos sorozóbizottságok megszüntetésével az ujoncozás bizassék a honvédelmi kormány közegeire, ugyan mit ábrándozunk most az új emberek terjeszkedő befolyásáról!

Senki sincs e hazában, ki Weckerle tudását, Apponyi ékesszólását és Kossuth népszerűségét el ne ismerné, senki sincs e hazában, ki ennek a három embernek együttes nagyságát kétségbe vonja: de azt kétségbe vonja mégis mindenki, a ki politikával fog-

lalkozik, hogy a mi nem sikerült Széllnek, Tiszának, az sikerülhessen Weckerlének, Apponyinak, Kossuthnak már csak azért is, mert nagyságukban benne van a bizalmatlanság csirája.

Ugy tetszik nekünk, hogy az ember nem számít az udvarnál, ott csak a tények az irányadók s mihelyt e tények alkalmazása beleütközik az ot-tani felfogásba, az ember nélkülözhetlensége azonnal megszűnik.

Adrássy kísérletezéseiből látjuk, hogy a kuriai bíraskodásnak még csak halvány árnyéka sem tetszik a trónnak, hát még ha a közvetlenebb nemzeti követelésekre kerülne a sor! Nem csalódunk, ha azt mondjuk, hogy azok komolyan még megbeszélve sem voltak, mert a zászlónyél, a cimerekérdés előhozása még mehet úgy a hogy, de midőn az adó- és ujoncjutalék korlátlan megajánlásának kérdése, az önkormányzati jogok megtámadhatatlansága, vagy a külön vánterület biztosítása kerülne komoly megbeszélésre, valószínűleg még gyorsabban bekövetkeznek s sarkantyú összeállítás, mint ama nem is olyan régi esetben.

Vagy talán azt hiszi valaki, hogy azok az uralkodói összejövetelek egy kis barátságos kalaber vagy wiszt elvezetésére rendeztetnek? Vagy midőn

egyik uralkodó nem fogadja a másik uralkodó miniszterét, az ennek az országnak a belügyeitől való tartózkodást jelenti? Talán csak nem vagyunk annyira naivok, hogy ilyenre gondoljunk? Nem kell ahhoz valami nagy észlőrés, hogy ezeket a kérdéseket megfejthessük a maguk valódi jelentőségében. Ott legtovább csak arra ügyelnek, nehogy valahol véletlen tűz üssön ki, a többit a már megállapított irányban és határok között elvégzik a külügyminiszterek.

Nagyon téved tehát, a ki azt hiszi, hogy ebben az irányban most és a közel jövőben valami csak csekélyke eredményt is elérni lehet. Tévedett a nemzeti közvélemény, midőn azt hitte, hogy no most az ellenzék kormányrajutásával Árkádiába vagyunk. Tévedt maga a kormány, midőn azt hirdette a nemzet előtt, hogy kívánalmi teljesülni fognak. És ha ez a megtévesztés elnézhető volna Apponyi, Kossuth s a többi új miniszterekkel szemben, nem nézhető el Weckerlének, Darányinak s még Andrássynak sem, mint régi minisztereknek, kik jól tudták, mi lehet és mi nem lehet, kik jól tudták, hogy a személycserével a dolgok változni nem fognak.

Hogy aztán a függetlenségi párt

A „SZÉKELYSÉG” TÁRGÁJA

A székely kivándorlási alap eredete.

(Folytatás és vége.)

Igy keletkezett az alábbi beadvány, mint alapító oklevél:

Tekintetes törvényhatóság!

Az 1869. év kezdetén Győrffy Pető törvényszéki elnök, mint alkirálybíró vezetése alatt Balásy Lajos alkirálybíró, Tankó Ferenc, Becze József, Kabos Károly szolgabírók, Márton Ferenc, Geréb Kálmán egyesbírók, Gál Elek, Becse Antal, Csizsér Károly, Nagy Sándor, Szabó Lajos törvényszéki bírók, Csekme Béla alügyész, Gál Endre pénztári ellenőr és Böjthy Endre törvényszéki jegyző egy mozgalmat indítottak arra nézve, hogy a már akkor észlelt székelyfaj kivándorlása valamely módon korlátoztassék. Az erkölcsi befolyáson kívül semmi eszköz sem állván rendelkezésre, elhatározták, hogy műkedvelői előadások, bálók és estélyek rendezésével megkísérik egy oly tőkét összehozni, mi hosszabb idő folytán történő

kamatozással képes legyen a kívándorlást lehetőleg mérsékelni. Fennebb nevezett egyének a másodszori összejövetelen bizottsággá alakultak s elhatározták, hogy 1869. február 12-én a csíksomlyói székház nagytermében egy oly elit-bált rendeznek, melyre a meghívók az egész országba szétküldessenek. A bál fényes eredménnyel meg is tartott s midőn a rendezőbizottság összeszámolt, kilütné, hogy a tiszta jövedelem 2610 forintot tett. Ezt az összeget az előlirt bizottság tőkének nyilvánítván, kimondotta, hogy azt a hason cimén befolyó összegekkel együtt a jövőben mindaddig kamatoztatjuk, míg az a távoli évtizedek alatt egy fél millió forintra növekedik, mikor aztán a kamatjövdelem fele fordítottassék a kiterjedésben máig sem változott Csíkszék területén lakó székelység kivándorlásának megakadályozására az akkori intézők belátásához képest; a kamatjövdelem másik fele pedig a tőkéhez csatoltatván, az alap állat növesztessék 1 millió forintra s akkor annak egész kamatjövdele fordítottassék a székely fajnak az országban való megtartására s a mennyiben erre szükség nem

volna, a székely faj növesztése és vagyoni fejlesztésére.

Kimondotta továbbá azt is, hogy mind a tőke kezelése, mind pedig a kezelés vezetése Csíkszék központi közigazgatására ruháztassék mindaddig, míg a szabad választási rendszer fenn fog állani, akkor azonban mindkét rendbeli teendő szálljon át azon bizottságra, mely a vármegye magánjvai tovább kezelése és intézésére hivatva lesz, az állami befolyás teljes kizárásával.

Ezen alkalommal a 2610 forintot jövedelmeztetés végett kiadta Balásy Lajos alkirálybíró, ki azt 6 éven át kezelte, 1875. július 30-án pedig 6 százalékos kamataival együtt 3530 forint összegben további intézkedés végett a törvényhatóságnak visszaadta, az pedig 769—875. sz. határozattal Csíkszék nevelési kölcsönpénztárának helyezte el, alapító levél, vagy céljának minden közelebbi meghatározása nélkül.

Az összeg jelenleg 34386 koronát tesz s így sokkal jelentékenyebb annál semhogy egyenes célja jövőben kérdésesé válhassék, másfelől pedig a törvényhatóságnak is érdekében áll a

pénztárában lévő tőkék rendeltetésével tisztában lenni.

Alólituk tehát, mint az elől megnevezett gyűjtő bizottságnak jelenleg élő tagjai, bejelentjük elhalt társaink és barátaink szóval többször nyilvánított és írásba is foglalva volt azon akaratait, melyet fennebb körvonalaztunk, s minthogy azóta a mi meggyőződésünk sem változott, és netalán eltérő véleményünk az együttes határozatot úgy sem változtathatná meg, kijelentjük, hogy ezt mindenben fentartjuk, s annak sem megváltoztatásába, sem pedig módosításába bele nem egyezünk.

Az eredmény még a távol jövőben következik be, de ha 32 év alatt a kis tőke megnövekedett nyolcszoros összegre, rendelkezésre fog állani az épen akkor, midőn arra a csíki székelységnek legnagyobb szüksége lesz.

Ezt a tiszteletteljes nyilatkozatunkat fogadja el a tekintetes törvényhatóság alapító levélkép s jövő mihez tartás végett másolatban adja ki a megye magánjvai igazgatóságának eredetében pedig őriztesse meg a vármegye levéltárban. Csíkszereda, 1903. január hó 24-én. Csizsér Károly s.

miniszterei is immár az annyira gyűlölt szabadelvű párti miniszterekhez tartoztak, ha hibának vesszük, az tisztán a politikai felfogás dolga. Ez a hullámvérés meg volt s meg is lesz mindig, míg a politikának az országok vezetésében szerepe jut, de nem veszélyes, mert eredménye mindig egy: a parabola simulás.

Am azért nem szabad a reményt feladni, nem szabad a küzdelem terét gyáván odahagyni. Ellenzékre nemcsak azért van szükség parlamentáris életben, hogy az uralkodó párt tulkapásait ellensúlyozza, hanem szükség van főleg azért, hogy állandóan örködjék s midőn elérkezik az ideje — mert el kell annak érkeznie — a nemzet követeléseit érvényesítse.

Pályázat iparos inas tartásra.

30389—907. Km. szám. A székely ipari akciónak egyik legsürgősebb feladatát az képezi, hogy a székelyfiak tömegesen a Székelyföldön találjanak elhelyezést és ott nyervek ipari kiképzetésüket, egyrészt azért, hogy a helyi ipar az inas- vagy munkás hiány miatt haladásában ne gátoltassék, másrészt pedig azért, hogy a helyi viszonyok ismeretében felnövő új iparos nemzedék a Székelyipar megalapozásához kész anyagnak szolgáljon.

E végéből utasítottam az ipari akció közvetlen vezetésével megbízott marosvásárhelyi állami Székelyföldi iparmúzeumot, valamint a kereskedelmi és iparkamarát, hogy a magán ipari elhelyezéssel is a Székelyfiak részére magában a Székelyföldön, vagy ahhoz közvetlen közel eső Erdélyrészi városokban keressenek elhelyezést.

Hogy a Székelyipar az inasképzé-

k., Becze Antal s. k., Böjthy Endre k., Nagy Sándor s. k.

Mihály Ferenc s. k., tanu, Szántó József s. k. tanu.

A törvényhatóság ezen beadványunkat elismeréssel fogadva, arra rávezetett ezen záradékot:

Sz.: 1016—903. jai. A törvényhatósági bizottságnak f. évi május hó 28., 29. tartott rendes közgyűlése által a jk. 48. pontja alatt kelt határozattal örökidőre szóló alapító-levelének nyilvánítván, jóváhagyatott és ezen záradékkal ellátva, megőrzés végett a vármegye központi levéltárában elhelyeztetett. Csíkszereda, 1903. évi június 10-én.

(P. H.) **Becze Antal** s. k.,
alispán.

Kevés mondani valóm van.

A „Székely kivándorlási alap” jelenleg 45000 koronát tesz. Harminckét év alatt a kis mag saját erején már sudaras fává kezdett fejlődni s ha majd a terebélyes törzs árnyékában segélyre szorult testvéreink megpihenhetnek, a mi fáradságunk sokszorososan jutalmazva lesz.

Távol állott tőlem, hogy mindezeknek elmondásával magamnak, barátainknak és elhalt társainknak valamely érdemet tulajdonítsak. Mindnyájan kötelességet teljesítettünk, mert szerelűnk ezt az elhagyott földet és szívénykötől szereltük testvéreinket.

Becze Antal.

tekintetében reá háramló feladatának megfeleltesen, elhatároztam, hogy a Székelyföldön fejlődésképességgel bíró iparágak üzői közül azoknak, akik inas tartásra vállalkoznak, mőhelybeli berendezés hiányainak pótlására szükség szerint mángagépek és szerszámok adományozásával támogatást nyújtok.

E támogatás elnyerésére ezennel pályázatot hirdetek az alábbi feltételek mellett:

1. Pályázhatnak a maros-vásárhelyi kereskedelmi és iparkamara területén (Maros-Vásárhely szab. város, Maros-Torda-Háromszék- és Udvarhely-megye területén) lakó iparosok közül azok, a kiknek

a) lakóhelyükön iparos tanonciskola van;

b) a kik a 9. pont alatt megnevezett helységeiben kintüntetett fejlődésképességgel bíró iparágak egyikét, vagy másikat űzik;

c) a kiknek szakképzettségük és egyéni megbízhatóságuknál fogva az inasok kiképzésére alkalmasok.

2. folyamodványhoz csatolandó:

h) hatósági bizonyítvány arról, hogy a folyamodó rendes mőhelyyel bir, iparát hány év óta és milyen eredménnyel űzi;

b) erkölcsi bizonyítvány;

c) a szakképzettségét igazoló bizonyítványok.

3. A pályázó iparos kérvényében tüntesse föl, hogy

a) jelenleg hány segéd és hány inas foglalkoztat;

b) mőhelye hány segédre való szer számmal, vagy milyen gépekkel van felszerelve;

c) mik a mőhely berendezés hiányai a melyeket pótolni kell s azok beszerzése mily összegbe kerülni;

d) hány inas tartására vállalkozik.

4. A pályázó iparosok csak a mőhely-berendezést szükség szerint igényelhetik.

5. felveendő inasoknak legalább az elemi iskolát végzeteknek és 12 éves betöltötteknek kell lenniök;

6. Az állami segélyben részesült iparos tartozik, ha a szülőikkel e részben külön megállapodás nincs,— a szegénysorsú fiukat a tanviszony tartama alatt élelmezni, ruházni, a szegődetés, szabadtás, iskoláztatás és betegsegélyezés költségeit viselni

7. A tanviszony tarma legfeljeb 4 évben állapítható meg.

3. A kereskedelemügyi m. kir. Miniszterhez címzett kérvények és mellékletei Maros-Vásárhelyre az állami Székelyföldi iparmúzeum igazgatóságához f. évi december hó 15-ig beküldendők.

3. A Székelyföldön fejlődésképességgel bíró iparágak, a melyek üzői az állami támogatást a tanocnevelés révén igényelhetik és azért folyamodhatnak, következők:

Maros-Vásárhelyt: a lakatos, asztalos, kályhás, ács, bádogos, kocsigyártó, kőfaragó, timár, bőrdödös, hentes és kalapos ipar.

Szászrégenben; a kocsigyártó, kádár és timár ipar.

Székelyudvarhelyt; a lakatos, kocsigyártó, esztergályos, timár, kályhás, kőfaragó, és szővőipar.

Székelykereszturon a kerékgyártó (kocskészítő) és kaptafavágó ipar.

Parajdon: az esztergályos, asztalos és lakatos ipar.

Sepsiszentgyörgyön: a lakatos, bádogos, asztalos és kocsigyártó ipar.

Kézdivásárhelyt: az asztalos, esztergályos, lakatos, bádogos, kocsigyártó, kádár és timár ipar.

Baróton: a lakatos, bádogos és asztalos ipar.

Kovásznán: az asztalos és lakatos ipar.

Csíkszeredában: a lakatos, bádogos, asztalos, esztergályos, kocsigyártó, kőfaragó és kalapos ipar.

Gyergyószentmiklóson: a kalapos, bádogos, asztalos, esztergályos, kocsigyártó, kőfaragó és kalapos ipar.

Kelt Budapesten, 1907, augusztus 20.

Kereskedelemügyi m. kir. Minister.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Házasság.** Antal Dénes csíkdánfalvi jegyző október hó 5-én tartja esküvőjét Sütő Erzsikével Sepsiszentgyörgyön.

— **Esküvő.** Deák János és Lukács Margit folyó hó 29-én d. e. 11 órakor esküdtek egymásnak örök hűséget a magyarsesztvei róm. kath. templomban.

— **Eljegyzés.** Miklósi István csikcsekfalvi lakos és kocsigyártó, folyó évi augusztus hó 20 án eljegyezte Gergely Mihály és neje birtokos, szép és kedves leányát Karolinát,

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Mint értesülünk a törvényhatósági bizottság őszi rendes közgyűléseét folyó évi október hó 15-én fogja megtartani, az állandó választmány pedig folyó évi október hó 2-án fog ülésezni. Itt említtük meg, hogy a vármegyei bizottságok ujjaalakítása is ez évben fog megtörténni, melyre az előkészületek most vannak folyamatban.

— **A vármegyeház renoválása.** A vármegyeház javítási munkálatai serényen folynak. Az emeleti rész miután a törvényhatósági terem kivételével fagerendázzal épült, egészen ujja fog alakítani oly formán, hogy a fagerendák vasgerendákkal cseréltetnek ki. Egy rész már készen is van, azonban a munkálatok teljes befejezése még hat hetet igénybe fog venni.

— **A „Székely Társaság” ujabbi megalakulása városunkban.** Néhai Molnár József elhalálzásával az u. n. „Székely Társaság” városunkban lassankint megszűnt. Most, szeptember 19-én a csíkszeredai Kaszinó helyiségében László Gyulának, a marosvásárhelyi Székely Társaság ügyvezető alelnökének kezdeményezésére ujabbi alakuló közgyűlés tartott. Megválasztott az új tisztikar és a közgyűlés elhatározta, hogy alapszabályokat létesít és a társaságba belevonja az egész vármegyét. Továbbá minden kedden a fentebb említett Kaszinó külön helyiségében, mely e célra átengedtetett, összejövetelket tart 20 fill. jelenléti díj lefizetése mellett.

— **Halálózás.** Demeter Imre 48-as honvéd, róm. kath. kántor, nyugalmazott tanító, életének 78-ik évében, folyó évi szeptember hó 15-én Gyergyóremetén meghalt.

— **Gyászrovat.** Id. Veress Zsigmond folyó hó 15-én Gyergyóalfaluban 77 éves korában meghalt.

— **Allami ménék beosztása.** A sepsiszentgyörgyi állami ménetelep parancsnoksága jövő évben is megtartja a fedeztetési állomásokat az évi beosztását, sőt a földmívelésügyi miniszter új állomásokat is rendszeresít. A régi állomásokat megmaradnak Csíkszentmártonon, Csíkcsatószereden Csíkszeredában, Gyimesközélpokon. Gyergyóalfaluban és Ditróban. Új állomásokat kapnak Csíkszépvíz, Gyergyóholló és Gyergyóbékás. Lótenyésztésünk érdekében igen fontos, hogy Gyergyóbékáson és Gyergyóhollón is állomásokat rendszeresíttetnek, mivel a híres békási ló megfelelő ménék hiánya miatt visszafajlósodásnak indult s csak így lehet még idejében megmenteni lótenyésztésünknek. E tárgyban az előkészítő értekezlet az alispán elnökléte alatt folyó hó 17-én tartott meg, mely még a terményárakat állapította meg.

— **A székely alkotmányok történelmének.** Ily című történelmi munka jelenik meg legközelebb Balásy Dénes

budapesti tanártól, melyre felhívjuk olvasóink figyelmét. A munka szerzője következőket jelzi művéről:

„Ez a forrástanulmány annyi új és érdekes adatot tartalmaz, kivált Aranyos, Csik, Gyergyó, Háromszék, Maros és Udvarhelyszékekre vonatkozólag, hogy kénytelen voltam szülőföldem iránti szeretetből nagyszemben Connert János e munkáját némethöl lefordítani s pár száz példányban saját költséggel kiadni. A könyv oklevelek és törvénycikkek alapján tájékoztatást ad arról: miként alakult ki a székelyek hat széke, később a hetedik Aranyosszék; miként lesz Zsigmond és Mátyás király katonai constitúciójából később széki alkotmány; minő hatásköre volt a széki kapitány, hadnagy és bírónak? Miben állt a székelyek adómentessége, szabadsága, nemessége hadkötelezettsége stb.? A székelyek három rendjének: elsők, lófők, gyalogok (primor, primipilus, pedites) jogviszonya, a fegyveresek létszáma 1550 körül. „Székely támad, székely bánja” vára története. A székelyek birtok, örökösödési és sóhordási joga, agrártörténete stb. irodalmunkban sem kutatva, sem kimutatva ily körülményesen másutt sehol sincsenek, mint éppen e 408 lapra terjedő munkában. A székely vármegyék tisztviselői, papjai, tanítói sok hasznos tudnivalót meríthetnek belőle. Ára 4 korona. Tíz példány után egy tiszteletpéldány jár.”
Megrendelhető Balásy Dénes tanárnál Budapest, VIII. Népszínház-utca 22. sz. I. em. 8.

— **Városi közgyűlés.** Csíkszereda r. t. város képviselőtestülete a városi tanács-ház nagytermében f. é. október 10-én d. u. 2 órától kezdődőleg tartja rendes őszi közgyűlését. Tárgysorozata a következő: 1. Csíkszereda városnak 1905. é. 1906. évekről szerkesztett gyámpénztári számadásai. 2. Csíkszereda városnak 1906. évről összeállított közpénztári számadásai. 3. Biró Károly és özv. Biró Gábornéval kötött adás-vevési szerződés jóváhagyása és ezzel kapcsolatosan a városi tanács jelentése. 4. Árverési jegyzőkönyvek jóváhagyása. 5. A városi rendőrség kérése fizetés emelés tárgyában. 6. A városi végrehajtó fizetésének 1000 koronára való felemelése iránti tanács javaslat. 7. Csíkvármegye törvényhatósági bizottságának f. év május 24-én 203 jkvi pont alatti határozata Kovács János rendőrkapitány fizetésének törvényszerinti kiegészítése iránt. 8. Csíkszereda r. t. város 1908. évi költségvetési előirányzata. 9. A helybeli postahivatal részére építendő postapalota tárgyában kötendő bérszerződés. 10. A városi legtöbb adót fizetők névjegyzékének 1908. évre történő kiigazítása iránti küldötség megválasztása. 11. A városi helypénzdíj szabályrendelet módosítása. 12. A városi huszársági szabályrendelet módosítása tárgyában beadott városi m. kir. alatorvosi javaslat. 13. Manoschek Ferenc pozsonyi gyáros ajánlata a városi közvilágítás ellátása tárgyában. 14. Apolló kőolaj finomító gyár részvénytársaság ajánlata a városi utcák öntözésére használt kőolajnyelek próbaképen való megrendelése tárgyában. 15. Nagler Izidor kérése a városi kőtelekbe való felvétele iránt. 16. Csíkvármegye törvényhatósági bizottságának f. é. aug. 30-án 331. jkvi szám alatt hozott határozat utolsó bekezdésében foglalt rendelkezésre a városi törvényesen kinevezett tisztviselők nyugdíjjogosultságának megállapítása. 17. M. kir. belügyminiszternek 1907. szeptember 7-én 85477—907. szám alatti leiratának tudomásul vétele. 18. Az 1907. évi városi tenyészdíj és apaállat tartásdíj kivetési lajstroma. 19. Az 1908. évi városi közmunka kivetési lajstrom s ezzel kapcsolatban a kényszer megváltás mérvének meghatározása. 20. Különféle kérések és sürgős ügyek. 21. Indítványok.

CSARNOK.

Tisztas hegyorom, sziget..

(Folytatás.)

A kiszáradt forrásokból már duzzadó, friss érzelmek bugyogtak elé, mellem dagadozott, tágult, és az eszmék, mintha valami balsamos irban fűrődtek volna, már körülzsongták-bongták gyógyuló agyamat. A levegő új volt körülöttem. s a föld nedűje és a levelek friss illata úgy az énimbe szálott, mint a tüzes jó bor mámoros zamata.

Hosszan elidőgéltem aztán az útfél mohos, pászitos szőnyegén, hátamat neki-velve egy fának, s hallgatva a lombok zizegését fejem fölött és a távoli fenyő-erdő esztergését zúgását-búgását, mely a szellő szárnyán fülemhez lebbent. Vagy letértem az útszéli kaszálóba és elhenteskedtem illatos fűvében.

Egy szép nyári délután bandukoltam egyeségmagam, senkivel sem találkozáva, semmi vágyat sem érezve. A nap már nyugovóra hajlott, mikor a gyérülő lombok közt az út egyszerre kiszélesedett, ágakra szakadt, és az egyik egy csinos kertkapuhoz tartott, mely mögött szántóföld terült el, meggyéjén egy kicsiny házikóval. Lemeltem egy pár kerítés-fát — csak úgy zörögtek a szárazságtól — s a támadt résen át a mesgyére hágtam. Aztán az árok partján a füstös-kunyhó ablaka megett a pázsitos udvar felé lépegettem.

A telket rozsvetés környékezte, felibe már kalangyába rakva, más felibe még a lábán. A leartott rendek mellett gugolt egy ember megörbüll hattal, és idővel-időre ki-kinyújtotta markát, hogy a kéréket güzsba kösse. A vetésen túl egy kis tó vize csillámlott, a hová az út az istálló és akol között lekanyarodott. A házikó gerinczén át a vetés megett halmos tájék tűnt a szemem elé, és a legmagasabb orom telejében egy jókora nagynak látszó épület.

A pitvarból elibém jött a háziasszony tejes sajtárral a kezében. Jó estét kívántam s kérdeztem, hogy kaphatnék-e valakit, a ki átvinne a túlsó partra.

— Hogyne kapna, szólott ő barátságosan s kérdezte, hogy mi járatban vagyok, a merre visz az utam.

— Azon aggódok, hogy vajjon elérek-e még éjszakára ahhoz a házhoz, a mely amott látszik. Messze van-e még odáig? Nem vagyok járatos ezekben az erdei utakban.

— Idegen emberfia nem sokat tud biz' a hozzájuk. A fenyőhalomhoz? A tó túlsó partjától egy pár fertály alatt odaér.

Aztán letette a sajtárt a garádicsra, kezet nyújtott, kinyitotta az ajtót és biztosított, hogy lépjek be egy kicsinyég a lakószobába, míg a kis lányait elküldi a rétről, a hol bogytét szedegetnek.

De én csak a füstös-kunyhóba mentem, melynek ajtaját egy szénvonóval kitémasztották. Falai feketék voltak és úgy csillogtak, akár a mahagonfa. Az egész padlót jó friss, puha széna fődte, és csak egy keskeny utacska hágytak az asztal és az ajtó között. Még a padok és gerendák is telised-teltek voltak rakva vele. Hanyatt vettem magamat a puha padlón, fejem alá kulcsoltam kezemet és várakoztam. A hangák illatoztak, és a friss szénából erős-álmosító szag áradt szét a kamarában. Egy tücsök ciripelgett valamelyik zúgban, és egy másik a tűz hely mellől versenyre kelt vele. És az arany-sárga esti napsugár a levegőben rezgő porszemek miriádjába fényes ablakokat vágott.

Hogy ott tudtam volna maradni, szépen elszenderülni, egy-egy percire föl-olcsúdni és bámolni a gerendákra olyan

édesen elszibbadt testtel, aztán ismét álomba merülni s elköltözni egy másik világra. Föloszlani, elfogyni, elillanni, alig érezve, hogy mi fáj.

Olyan nagyon jól éreztem itt magamat. Úgy tetszett, mintha mi dolgom se volna már többé ott, a hol eddig életemet vesztegettem; mintha ottan egy emberért sem éltem volna, egy ember se volna, a kinek szívébe nyilálnék az én halálom.

Vagy hátha itt maradnék. Parasztia lennék és hű barátimmá tenném a ház asszonyát, gazdáját és kis lányait, a kik most bogytét szedegetnek. Itt laknám együtt velük, vadászgatnék, barangolnám ezeket a komor, ünnepélyes rengetegeket, ide gyökerezném, hozzáhónék a vadonhoz. Ki tudja, tán ők jobban hűznának hozzám, mint mások, és én olyan szívvel-lelélek tudnék hasonzorjújké válni, beletanulni az esze járásába, az ő szemükkel nézni mindent a világon, szóval — testestül-lelékstül parasztia lenni annak rendje szerint.

Künn az ablak alól hallatszottak a háziasszony vasokos léptei és a kis leánykák apró lábainak tipegése. Újra biztosított, hogy lépjek be a lakószobába.

— Szívesen látok éjszakára is, ha nem volna sietős az útja, és nem kicsinyelné ezt a mi szűkös, szegényes kis tanyánkat.

Mégis mindenkép csak menni akartam, mire ő kiszólt a leánykáknak, a kik a pitvar-ajtóból bekandikáltak:

— Fussatok izibe a tó partjához és igazítsátok ezt az urat útba a kaszáló végétől a Halom-falu felé.

Olyan szíves és barátságos volt azért és én a dolgomtól akár itt is maradhattam volna éjszakára. De ha már egyszer mennőbe, voltam, hát csak odább mentem. Emberünk kinn a földön már akkora rést vágott a rozsbán, akár egy kis földnyelv, és szépen sorjába rakosgatta rajta a kalangyákat.

Az egyik lányka már abban mesterkedett, hogy fűből csapat csináljon. Kis csontos kezével egy jó maroknyi fűvet tépett, aztán megcsavarta és hөvelykével a csónak lékébe nyomta. A másik az evezőket és a tartó-güzsokat igazgatta helyre. Aztán mind a ketten belekapaszkodtak a csónak orrába és apró, nap-sütötte lábacskaikat megvetették a süppedő fővényben.

— Tán segítenék?
— Megbirjuk magunk is, szaladt ki egyszerre lihegő szájukon, és a kis csónakot a gömbölyű gurító-fárói legott könnyen a vízbe tolták.

—Menjen egyikőtök a kormányhoz, aztán majd én evezek.

Rá nem állottak volna egy istenért. Nekem kellett a kormányhoz ülnöm, és ők letelepedtek két oldalra a csónak orrán az evező-padokra. A csónak fara mélyen a vízbe merült, és az orra a lánykákkal kiemelkedett.

Derekasan hozzáláttak az evezéshez, kis szájukat éppen olyan nagy komolyan csucsoritották össze, akár csak az édes anyjuk, a kiknek csak kicsinyített másai voltak. A gyermekből nem maradt egyéb rajtuk, mint az apróság. Egyiküknek kioldozott a kendője a nagy buzgóságban. Nem hagyta abba az evezést, mikor megkötötte, hanem a lapátot félkére fogta s a másikkal és a fogával a kendő csücskét összebogozta az álla alatt.

—Melyikőtök az öregebb?

—A Mari, szólott a ifjabbik.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

I. L. Csikszentimre. A folyó évre előfizetési díja javára nálunk elköllyelve nincs. Az előző kiadásánál történt előfizetést azonban a lejáratig teljesen számításkba vesszük; amennyiben az érdekelt fél bejelenti, mivel erről kimutatást még a mai napig sem kaptunk.

Árverési hirdetmény kivonat.

A csikszeredai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közzhírre teszi, hogy Karda Karolina, férj. Kismődi Barabásné végrehajthatónak Balázs Lajos és Balázs Bálint végrehajtást szenvedő elleni 100 K tökéketelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén lévő, Szépvíz község határán fekvő, a szépvízi 2254. sz. tjkvben A 1. rsz. 850. hrsz. alatt foglalt beldőségére 178 kor. A 1. rsz. 1955. hrsz. ingatlanra 2 kor. 5. rsz. 2020., 2021. hrsz. ingatlanra 16 kor. 11. rsz. 5790. hrsz. ingatlanra 2 kor. 13. rsz. 7086. hrsz. ingatlanra 2 kor. az oda- való 2291. sz. tjkvben A 1. rsz. 848/1. hrsz. beldőségére 250 kor. A 2. rsz. 848/2. hrsz. beldőségére 250 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban és pedig az 1881. LX. t.-c. 156. §. szerint nemcsak végrehajtást szenvedők, hanem az összes háztulajdonosok jutalékára elrendelte és hogy a fentebb megföltt ingatlanok az 1907. évi október hó 30-ik napján d. e. 9 órákor Szépvíz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10 százalékát, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett ar-folyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csikszereda, 1907. szept. 16-án. A csikszeredai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Gecző Béla,
kir. törvényszéki bír.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt Caspari Frigyes és Társai
(Medgyes Nagy-Küküllőmegye)

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket, u. m.: magonoz, kömogu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribizsko cserjéket, málnákat, földiepret, diszcsérjéket, gyümölcsfa vadonokot, sövénynek valót, túlelvélü fákai, rózskákat stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy itt, Csikszeredában (Moldován János péküzlete mellett) egy a mai kornak megfelelő

szobafestő
és mázoló

üzletet nyitottam, hol elvállalok bármely nagyobb szabásu épületek, templomok egyszerű vagy diszesebb festését és mázolását a legszolidabb árak mellett,

Munkám, valamint áraim pontos és szolid voltáért felel e téren huzamosabb ideig szerzett bő tapasztalatom.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve. maradtam

Csikszeredán, 1907. szeptember hó.

Kiváló tisztelettel

Szentpál Péter.

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, gyógyítja és erősíti a tudót.

Köhögést és meghülést

bármily makacs és hosszadalmas is legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntel. Még a sorvadásos betegeknek is könnyebbülést szerez a SCOTT-féle Emulsió, feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez.

Egy eredeti üveg ára
2 K 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Szíves figyelmét felhívom a helyi és vidéki n. é. közönségnek 8 év óta Csikszeredában fenálló

könyvtészetemre

hol minden e szakmába vágó munkák kellő szakértelemmel végeztetnek.

Szép munka, tartós és julányos árak. Szíves pártfogást kéri alázatos tisztelettel

Szemerjay Ferencz,
könyvkötő-mester.

ISKOLAI
CIKKEK

ÜGYMIND:

TANKÖNYVEK
rajzeszközök és
füzetek, irkák,
körzők, festékek,
táskák, szíjjak,
mindennemű
iskolai felszerelés

Nagy választékban,
olcsó árban, szolid és
pontos kiszolgálás
mellett kaphatók:

Szövoboda Miklós

könyvkereskedésében

Csikszeredán (Fötér).

Ujdonságok

mindennemű dobo-
zos levélpapíroiban

Répáti gyógysavanyvíz,
naponta friss töltésben kapható Niszel
Lőrinc és Testvére kereskedésében
Csikszeredán.

Porcellán Puder

csak akkor valódi,
ha az Amerikai Porcellán Puder Rész-
vénytársaság hivatalos védjegye rajta
van. Ugy mindennemű amerikai
kozmetikai cikkek, mint amerikai arc
Habcrém ára 4 korona. Urhölgyek
szappan 1 korona 50 fillér.

A puder eredeti csomagolásban 5
és 3 koronás dobozban van forga-
lomban. Mintakövet ár 30 fillér,
melyen a Chicagó is olvasható, az
nem valódi.

Mindennemű kül- és belföldi illat-
szerek kapkátók:
FEKETE VILMOS illatszerész

HESZ-féle mérlegek

ipari, gazdasági hasz-
nálatra, mint: sze-
kér-, marüa-, raktár-
százados, lizedes és
tolószálmérlegek. —
Elismert külön el-
sőrendű gyártmány,
mely valamennyi
megküldetett kiállí-
táson legmagasabb

diiban részesítetteit

HESZ VIKTOR

I. Erd. hidmérleggyára Nagyszeben
Árlapok ingyen és díjmentesen küld.

SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya,
hogymint szöbb legyen s hogy ezen célját
elérhesse, megragad minden alkalmat, a leg-
képtelenebb dolgokkal kenegette arcát. — A
legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert
nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg,
sok esetben tönkre teszi arcborét úgy-
ogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz,
hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, **ártalmatlan** és az **arc minden tisztálansága** (szeptő, májfoltt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a **Margit-Crème** készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bizta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Crème** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenfélevel kenegetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül **biztos és ártalmatlan** szert az **arc szépitésére** és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépitőszert a **Földes-féle Margit-Crème**, mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szeptőket, májfoltokat, kiütéseket, bőralkát, mltesszert, arc- és kézvrössséget. Az arc ideális szép, üde és itju lesz s amellet a **Margit-Crème** teljesen **ártalmatlan**.

Egy tégely ára 1 korona, **Margit**-szappan 70 fillér és **Margit-puder** (fehér, rózsás és crème színben) 1 K. 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle **Margit-Crème** kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: **Földes Kelemen** gyógyszerész, Arad.

Főraktár Csikszeredán: Gözsy Árpád gyógyszerésznél.

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTEREM!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a mai modern kornak megfelelő és kényelmesen berendezett teljesen új

Fényképezési és Festészeti Műtermet

nyitottam Potoczky Pál kereskedő ur udvarán, (Nagy Gyula kereskedő ur áttellenében.) Műtermemben az itt eddig nem készített legművésziesebb kivitelű képek készülnek, ugymint: fényes, platínált többféle szines, továbbá selyem és bársonyra szintén többféle színben. Porcellánra stb. és a már meglevő legkisebb régi képekről életnagyságig bromézüst és olajban nagyitok.

Gyulai Ferenc fényképész Csikszereda.

Felvételek borult időben és ünnepnapokon is eszközöltetnek reggel 9 órától délután 6 óráig. — És mindezt oly művészies kivitelben, hogy a legmagasabb műértő igényeknek is megfelel. Kívánatra vidékre is kirándulók. — Kereskedők részére tájképes levelezőlapokat szállítok és hozzá felvételeket is eszközölök.

Gurahonczy Portland Cement és földécserep, nyergesujfalusi Román Cement

határtalan tartósságu, legolcsóbb áron kapható nagy és kis mennyiségben az egyesült Cementgyárak bizományi raktárába, Csikszeredán

Raktár és iroda: Rákóczi-utca, (a nagy dohánytözsével szembe.)

Wender Dávidnál.

Nyomatott a Székelység könyvnyomdájában, Szvoboda Miklósnál. Csikszeredában 1907.

Legnagyobb divatos ruhakelme raktár!

JAKAB JÓZSEF

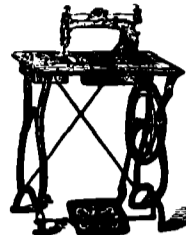
POLGÁRI ÉS EGYENRUHA KÉSZITŐ, CSIKSZEREDA (Főtér).

Van szerencsém tisztelettel tudomására hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy

FÉRFISZABÓ ÜZLETEMBEN

A LEGJOBB DIVATOS HAZAI GYÁRTMÁNYU gya-
ju és kamgarn SZÖVETEKBŐL NAGY
RAKTÁRT TARTOK melyekből a legcsinosabb kivitelben öltönyöket olcsó árak mellett készítek. — Nemkülönböztetve nagy raktárt tartok még mindenféle egyenruházati szövetekből is; elvállalok katonai, vasuti s egyéb egyenruhák a legrovidebb idő alatt elkészítését

Ajánlom továbbá a nálam raktáron levő és

SINGER-FÉLE

VARRÓGÉPEKET

gyári áron, három évi jótállás mellett, havi részletfizetésre.

nagy kelendőségnek örvendő karikahajós patent

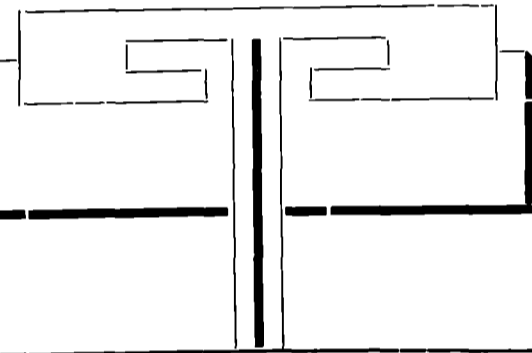
Ugyszintén nálam olcsón beszerezhetők a géphez szükséges mindenféle kellek. u. m. szíjjak, olajozók, csavarhuzók, hajók stb. Becses pártfogást kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Jakab József.

Legnagyobb divatos ruhakelme raktár!

Könyvnyomdái

munkák, u. m.: kereskedelmi, ipari és társadalmi célokra szükséges nyomtatványok, nagyobb terjedelmű művek folyóiratok meghívók, gyászjelentések, névjegyek csakis legizlésebb, legolcsóbb, szakszerűség tekintetében kifogástalanul — Szvoboda Miklósnál (Csikszereda) készülnék; ugyanolyan kapható minden, — a könyvkereskedéshez tartozó cikkek.

Levelező- Lapok

tájképek, fény-
kép-lenyomatok,
kézi festésűek
nagy és szép
választékban
kaphatók lapunk
kiadásánál:

FISCHER TÁRSASÁG NAGYENYED
FA ÉS SZŐLŐISKOLA

320 KAT. HOLLY
3000 BESI TERCEL SZILVA.
1000000 LUGASSZŐLŐ OLTVÁNY.

150.000 GYÜMÖLCSFA CSEMETE, 1.000.000 SZŐLŐ OLTVÁNY
1000.000 GYÜMÖLCSFA - ALANY, EUROPAI ÉS AMERIKAI SIMA,
1000.000 ELŐ SÖVÉNY CSEMETE, ÉS GYŐKERES VESSZŐ,
SÉTÁNYFÁK DISZCSERJEK, ÁRJEJYZÉK ÉS MIVÉLESI UTAS-
RÖZSAK TÜLVEVLŐFÁK, STB. TAS INGYEN.

Szvoboda Miklósnál Csikszeredában

HÖLGYEK RÉSZÉRE NÉLKÜLÖZHETLEN Földes-féle LEGJOBB SZÉPÍTŐSZER A

Páratlan és csodás hatása!

MARGIT Grème

Óvakodjunk az utánzásoktól!

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeptőt, májfoltt, pattanást, bőráktát, (Mitteser) és minden más bőrbaj. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérre, simává varázsolja, üdít és fiatalít. Ár: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hölgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 korona.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett utánküldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Raktár: Helyt Gözsy Árpádnál. Gy.-Sztmiklóson Vákár Firéreknel.